BIJ DE PRESENTATIE

Een woordje uitleg bij de werkvormen

Module 1 — ‘Hoe leren werkt’

Deze bundel hoort bij de presentatie van module 1. Per werkvorm vind je in één oogopslag de timing, wat je nodig hebt en onder welke voorwaarde ze werkt, gevolgd door de opdracht en het doel erachter.

IN DEZE BUNDEL

1	**De werking van het brein: retrieval practice**	± 15 minuten
2	**Hoe leren werkt: binnenkring-buitenkring**	± 30 minuten
3	**Placematoverleg**	± 20-30 minuten

1

WERKVORM 1

De werking van het brein: retrieval practice

TIMING

± 15 minuten

NODIG

- Bijhorende kennisclip uit de module
- Blanco breinschema voor iedereen
- Ingevulde versie om te projecteren, ter controle en verbetering

VOORWAARDE

De groep verwerkte de inhoud van de module, of bekeek samen vooraf het aangeboden beeldmateriaal. Voer deze opdracht bij voorkeur niet meteen na het bekijken van het filmfragment uit.

OPDRACHT

1. DIA 4 Geef elk personeelslid een blanco schematische voorstelling van het brein. Laat hen dit eerst individueel en zonder overleg invullen, nadat ze het filmfragment bekeken hebben.
2. Vorm vervolgens duo’s en laat hen samen het schema verder aanvullen.
3. DIA 5 Projecteer een ingevulde versie ter controle en verbetering.
4. Verdeel het schema in twee delen. Eén collega legt deel 1 uit aan de ander, zonder onderbroken te worden; pas op het einde mag de luisteraar aanvullen. Daarna wisselen jullie van rol: de andere collega legt deel 2 uit, opnieuw zonder onderbreking, met ruimte voor aanvulling nadien.

DOEL

Door het schema eerst zelf, en dan samen, in te vullen, halen jullie de kennis actief op uit het langetermijngeheugen. Dat versterkt het geheugenspoor sterker dan het schema enkel nog eens te herlezen. Het hardop uitleggen aan een collega dwingt je bovendien om de leerstof te organiseren en in eigen woorden te verwoorden, waardoor hiaten in je eigen begrip zichtbaar worden. Zo breng je meteen in de praktijk wat de module leerde: actief ophalen en het verwoorden van kennis leidt tot duurzamer leren dan passief herlezen.

2

WERKVORM 2

Hoe leren werkt: binnenkring-buitenkring

Stelling- en vragenkaarten over de inhoud van module 1, met een eerste reflectie op de impact voor de eigen aanpak.

TIMING

± 30 minuten, plus het bekijken van de nodige geluids- en beeldfragmenten met het team vooraf

NODIG

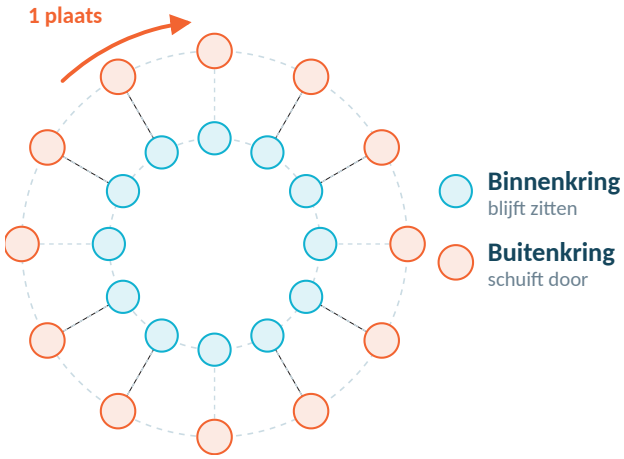
- Geluids- en beeldfragmenten uit de podcast of kennismodule die aansluiten bij de gekozen vragen
- Set stelling- en vragenkaarten
- Antwoordsleutel

VOORWAARDE

De groep verwerkte de volledige module, of je selecteert enkel de vragen die aansluiten bij de fragmenten die het team vooraf bekeek of beluisterde. Je kan deze werkvorm ook gespreid aanbieden.

OPDRACHT

Vorm samen met je collega’s twee kringen: een binnenkring en een buitenkring, zodat elk teamlid een duo-partner tegenover zich heeft. Bespreek per vraagkaart kort de vraag over de inhoud van module 1 (‘Hoe leren werkt’). Na elke vraag schuift de buitenkring één plaats door, zodat je telkens met een nieuwe collega in gesprek gaat over een nieuwe vraag.

DOEL

Deze werkvorm zorgt ervoor dat jullie de inzichten uit de module actief ophalen en in eigen woorden verwoorden: net het soort actief ophalen dat volgens de module tot duurzamer leren leidt. Door met verschillende collega’s in gesprek te gaan, verbind je de theorie meteen met de eigen klaspraktijk, en ontstaat er een gedeeld inzicht binnen het team in hoe leren werkt.

3

WERKVORM 3

Placematoverleg

Syntheseoefening.

TIMING

± 20-30 minuten

NODIG

- Placemat voor reflectie

VOORWAARDE

De personen die deze werkvorm maken hebben de inzichten van de volledige module nodig om deze te kunnen uitvoeren.

OPDRACHT

1. Verdeel je team in groepen van 3 à 4 personen en laat hen rond een placemat plaatsnemen. Geef iedereen een vooraf afgesproken tijd om individueel en zonder overleg op te schrijven wat ze uit deze module meenemen: wat ze concreet zullen aanpassen, of waar ze de komende periode extra op zullen letten in hun lespraktijk om de aandacht van de leerlingen te richten en om op een breinvriendelijke manier les te geven.
2. Wanneer de tijd om is, licht elk teamlid in zijn groep kort toe wat hij of zij opschreef. Inzichten die bij meerdere personen aan tafel terugkomen, of waar de groep zich in meerderheid in kan vinden, worden samen in het centrale vak van de placemat genoteerd.
3. Sluit af met een plenair moment waarin elke groep kort toelicht wat ze in het centrale vak plaatsten.

DOEL

Deze werkvorm laat leerkrachten eerst individueel reflecteren op de inhoud van de module, zodat iedereen zijn eigen inzicht scherp krijgt voor hij door de groep wordt beïnvloed. Door nadien te overleggen en gezamenlijke inzichten te destilleren, ontstaat er een gedragen, team-breed beeld van wat de module oplevert voor de klaspraktijk. Het plenaire moment zorgt er ten slotte voor dat die inzichten over de groepen heen gedeeld worden, zodat het hele team met dezelfde aandachtspunten aan de slag gaat. Zo kunnen eerst teambrede acties en afspraken ontstaan.